

CENTRO: IES MARÍA SARMIENTO

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

ORATORIA

DEPARTAMENTO: Lingua Castelá e Literatura

CURSO: 2º ESO.

ANO ACADÉMICO: 2018/19

ÍNDICE

1. CONTEXTO (centro, alumnado e obxectivos).	P.3
2. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN.	P.5
3. RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE / PROXECTO / TEMA.	P. 6
4. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.	P.9
5. METODOLOXÍA E OUTRAS DECISIÓNS METODOLÓXICAS.	P.10
6. AVALIACIÓN.	P.12
7. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE.	P. 13
8. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.	P. 14
9. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.	P. 15
10. ACT. COMPLEMENTARIAS.	P. 15
11. DATOS DO DEPARTAMENTO.	P. 15
12. REF. NORMATIVAS.	P. 15

1. CONTEXTO

• Centro:

El I.E.S. María Sarmiento es un centro público dependiente de la Consellería de Educación de la Xunta de Galicia. El Centro está formado por cinco edificios más un gimnasio y un polideportivo compartido con otro instituto del ayuntamiento.

Está compuesto por los siguientes edificios:

- (a) EDIFICIO A: Administración del centro, sala de profesores, despachos directivos y aulas de Administración, Informática, laboratorio de ciencias y aula de tecnología.
- (b) EDIFICIO B: Biblioteca, aulas de informática, aulas de ESO y de FP básica, laboratorio de física y química.
- (c) EDIFICIO C: Aula de música y plástica, FP básica de mantenimiento de vehículos y talleres de los ciclos de electricidad y de transporte y mantemento de vehículos.
- (d) EDIFICIO D: Aulas de ESO Y BACH., talleres de soldadura y aula técnica, talleres de carrocería y aula técnica.
- (e) EDIFICIO E: Aulas de bachillerato, FP básica de mantenimiento de vehículos, cocina y comedor escolar.

1. Situación

Está situado en el ayuntamiento de Viveiro, que es un ayuntamiento del norte de la provincia de Lugo perteneciente a la Comarca de la Mariña Occidental. Dicho ayuntamiento limita al norte con el mar Cantábrico, al sur con el ayuntamiento de Oourol, al este con el de Xove y al oeste con el de O Vicedo.

Según las cifras oficiales de la población a 1 de enero de 2017 (datos obtenidos del Instituto Galego de Estatística) Viveiro tenía 15550 habitantes en esa fecha. Es el tercer ayuntamiento con máis población de la provincia de Lugo por detrás de Lugo y Monforte de Lemos.

En lo tocante la situación socioeconómica del alumnado, debemos decir que la mayoría de las familias se encuadrarían dentro de la clase media. En cuanto a la situación de la residencia familiar predomina el alumnado que proviene de los núcleos de población de Celeiro, Viveiro centro, Covas

y el centro urbano de O Vicedo, combinados con una población muy rural diseminada por los ayuntamientos de O Vicedo, Oul, Muras y la parte sur del ayuntamiento de Viveiro.

2. Centros adscritos

- (a) CEIP de Celeiro
- (b) CEIP de O Vicedo
- (c) CEIP Plurilingüe Santa Rita de Galdo

3. Enseñanzas que oferta el centro en el presente curso

Dentro del régimen general:

- (a) Educación Secundaria Obligatoria con los dos Programas de Mejora del Aprendizaje y Rendimiento, uno en 2º de ESO de dos años académicos y otro en 3º de la ESO de un año académico.
- (b) Programas de Formación profesional básica de Mantenimiento de vehículos e de Servicios administrativos.
- (c) Ciclos formativos de grado medio: Gestión Administrativa, Soldadura y Calderería, Instalaciones eléctricas y automáticas, Carrocería (solo el segundo curso porque el año que viene no se va a ofertar) y Electromecánica de vehículos automóviles.
- (d) Ciclos formativos de grado superior: Administración y Finanzas, Automoción (solo el 1º curso este año porque es la primeira vez que se oferta) y Sistemas electrotécnicos e automatizados.
- (e) Bachilleratos en las modalidades de Ciencias Humanidades y Ciencias Sociales.

Dentro del régimen de enseñanzas de adultos

- (a) ESA Nivel III, módulos I, II, III y IV
- (b) Ciclos formativos de Gestión Administrativa modular
- (c) Bachilleratos en las modalidades de Ciencias y Ciencias Sociales.

4. Características singulares

- (a) El centro dispone de comedor escolar.
- (b) El alumnado dispone de transporte escolar.
- (c) El número de alumnos supera ligeramente los 750 estudiantes en el presente curso.

• Alumnado:

1. Población inmigrante

En el presente curso hay un total de 29 alumnas y alumnos con nacionalidad no española, repartidos de la siguiente forma:

Nacionalidad	Nº de estudiantes
Argeliana	2
Argentina	1
Brasileña	5
Británica	1
Dominicana	8
Peruana	1
Portuguesa	2
Rumana	7
Uruguaya	2

El alumnado de 2º de la ESO (88 estudiantes) está distribuido en cuatro unidades.

Se organizaron las siguientes medidas de atención a la diversidad:

- Un Programa de Mejora del Aprendizaje y Rendimiento (PMAR) de dos años académicos. Seis alumnas/os: Dos alumnas y cuatro alumnos con dificultades de aprendizaje.
- Exención de la segunda lengua extranjera (Francés) para recibir refuerzo educativo en las lenguas (RE): 27 alumnos.
- Alumnado con Adaptación Curricular Significativa (ACs): 4 alumnos e 2 alumnas.

• **Obxectivos (adaptados ao contexto do centro e do alumnado)**

a	Ser capaz de identificar o sentido xeral e comprender a información relevante dunha produción oral, empregando diversas estratexias para mellorar a comprensión, tales como: aplicar aspectos socioculturais, distinguir funcións comunicativas, aplicar patróns sintácticos, recoñecer o léxico, inferir datos do contexto, etc.
b	Ser capaz de lograr unha produción oral axeitada e comprensible para quen escoita, empregando todos os recursos dos que dispoñemos: léxico, estruturas gramaticais, diferenza de rexistro, xestualidade, pronuncia e entoación, etc.
c	Ser capaz de identificar a idea xeral e os datos máis importantes dun texto escrito en calquera formato, axeitado para o nivel de aprendizaxe, empregando todos os coñecementos e estratexias dos que dispoñemos, tal e como acontece coa comprensión oral, pero incluíndo ademais a ortografía.
d	Ser capaz de escribir textos claros e sinxelos sobre diversos temas expostos na clase, asimilando as fórmulas e modelos presentados.
e	Coñecer diversos aspectos da cultura e da vida social nos distintos ámbitos; político, publicitario, literario..valorando distintos modos de vida e respectando a diversidade de culturas.
f	Desenvolver hábitos de estudo e de traballo individual e en equipo, para que aprendan a asumir as súas tarefas e responsabilidades.
g	Respectar a multiculturalidade (antirracismo, antixenofobia, etc.) e a diversidade de opinión (antiviolenza) para resolver pacificamente os conflitos que poidan xurdir, practicando a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos e promovendo o diálogo.
h	Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller, demandando a igualdade de trato e de oportunidades para todos.
i	Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
j	Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmos, a participación voluntaria, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades, así como valorar o aprendido.
l	Promover bos hábitos entre o alumnado, a través dos temas transversais tratados ao longo do curso, que favorezan e melloren o desenvolvemento persoal e social, tales como o coidado da alimentación e da saúde, a práctica do deporte, o respecto do medio ambiente, etc.
m	Promover a lectura non só como vehículo de adquisición de cultura e coñecemento, senón tamén como fonte de lecer, espertando a sensibilidade do alumnado con lecturas que poidan gozar e que lles fagan reflexionar, educando así o seu sentido crítico.

2. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

1 a v a l i a c i ó n	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS			Material de ref. (libro de texto, outros...)	Temporalización			
	UD / Tema / Prox.	Bloque B1	Contido		Mes	Sesiões		
	BLOQUE 1: O DISCURSO PERSUASIVO							
	1	B1.1	Discursos persuasivos escritos (presentacións e debates). Tipos de discurso persuasivo. Intención comunicativa. Estrutura do texto. Procedementos retóricos. Características estilísticas	Outros	Set./ Out	6		
	2	B1.2	Discursos persuasivos orais en situacións formais (presentacións e debates) e informais. Tipos de discurso persuasivo. Intención comunicativa. Estrutura do texto. Procedementos retóricos. Características estilísticas.		Nov.	4		
	3	B1.3	Pronuncia, voz, mirada, linguaxe corporal e presenza escénica		Dec.	3		
2 a v a l i a c i ó n	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS			Material de ref. (libro de texto, outros...).	Temporalización			
	UD / Tema / Prox.	Bloque B2	Contido		Mes	Sesiões		
	BLOQUE 2: ELABORACIÓN DO DISCURSO PERSUASIVO							
	4	B2.1	Concreción dunha mensaxe persuasiva. Trazos da mensaxe persuasiva: claridade e brevidade.	Outros	Xan.	3		
		B2.2	Adaptación do discurso ao contexto					
		B2.3	Estratexias para captar a atención e a benevolencia da audiencia.					
		B2.4	Adaptación do discurso ao modelo textual ou xénero elixido.					
		B2.5	Adaptación ao tempo e á canle de comunicación.					
	5	B2.6	Documentación e investigación. Alfabetización mediática.		Outros	Feb.	4	
		B2.7	Tipos de fontes documentais. Criterios de selección.					
		B2.8	Estratexias de procura					
		B2.9	Xestión da información.					
	6	B2.10	Selección das ideas. Tipos de contidos: contidos lóxicos (datos, teorías, citas, etc.) e os emocionais (anécdotas, imaxes, vídeos, etc.).			Outros	Mar.	5
		B2.11	Recursos argumentativos: premisas, teses e siloxismos.					
		B2.12	Estrutura do discurso: introdución, desenvolvemento e conclusión. Disposición das ideas					
		B2.13	Textualización do discurso.					
	6	B2.14	Coherencia e cohesión.	Outros			Mar.	5
		B2.15	Corrección lingüística.					
		B2.16	Figuras retóricas: metáfora, paralelismo, antítese, interrogación retórica, e					
		B2.17	Proceso de revisión. Correctores					
3 a v a l i a c i ó n	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS				Material de ref. (libro de texto, outros...).		Temporalización	
	UD / Tema / Prox.	Bloque B3	Contido				Mes	Sesiões
	BLOQUE 3: A PRESENTACIÓN DO DISCURSO P.							
	7	B3.1	Memorización do discurso. Regras mnemotécnicas.		Outros	Abr.	3	
		B3.2	Interiorización do discurso					
		B3.3	Xestión emocional : falar en público (entusiasmo, confianza e Seguridade).					
		B3.4	Xestión das emocións negativas					
	8	B3.5	Dicción: pronuncia, volume, ritmo, ton, modulación, intensidade, pausas e silencios.	Outros		Maio	5	
		B3.6	Kinésica: comunicación corporal. Tics.					
		B3.7	Proxémica: espazo escénico.					
		B3.8	Naturalidade fronte a artificiosidade					
		B3.9	Soportes informáticos e audiovisuais para apoiar o discurso.					
	9	Bloque B4	BLOQUE 4: ORATORIA, VALORES E EDUCACIÓN EMOCIONAL			Outros	Xuñ.	3
		B4.1	Oratoria para a construción da veracidade do discurso.					
		B4.2	Oratoria para a participación activa na democracia.					
	9	B4.3	Representación das habilidades persoais e sociais no discurso. Autoconfianza, empatía e asertividade.		Outros		Xuñ.	3
		B4.3	Representación das habilidades persoais e sociais no discurso. Autoconfianza, empatía e asertividade.					

3. RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CA

		Temporalización: 1ª avaliación			Estándares de aprendizaxe avaliábeis
Tema / UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe (1)
1 2 3	B1.1	B1.1	ORB1.1.1	CCL	Identifica nos textos escritos os argumentos principais e a tese.
			ORB1.1.2.	CCL	Explica a intención do discurso.
			ORB1.1.3.	CCL CAA	Identifica a estrutura do texto e a relación entre ideas.
			ORB1.1.4.	CCL CAA	Identifica as estratexias para captar a atención e a benevolencia da audiencia equilibrando o uso de recursos emocionais e racionais.
			ORB1.1.5.	CCL	Contrasta o contido do texto co coñecemento obtido noutras fontes e co que se sabe.
			ORB1.1.6.	CCL	Valora a influencia dos trazos lingüísticos e dos procedementos retóricos na eficacia da mensaxe.
	B1.2 B1.3	B1.2	ORB1.2.1.	CCL	Identifica nos textos orais os argumentos principais e a tese.
			ORB1.2.2.	CCL	Explica a intención persuasiva do discurso e exprésaa.
			ORB1.2.3.	CCL CAA	Identifica a estrutura do texto e a relación entre as ideas que expón.
			ORB1.2.4.	CCL	Contrasta o contido do texto co coñecemento obtido noutras fontes e co que se sabe.
ORB1.2.5.			CCL	Identifica os recursos da linguaxe non verbal, e describe o seu valor expresivo.	
Temporalización: 2ª avaliación					
4 5 6	B2.1-B2.5	B2.1 B2.2	ORB2.1.1.	CCL	Condensa nunha frase breve e clara unha mensaxe persuasiva.
			ORB2.2.1.	CCL CSC	Emprega nun texto estratexias comunicativas para captar a atención e a benevolencia da audiencia.
			ORB2.2.2.	CCL CSC	Planifica o discurso tendo en conta as características do modelo ou xénero elixido
			ORB2.2.3.	CCL CAA	Deseña o discurso tendo en conta o tempo e a canle de comunicación coa que dispón.
	B2.6-B2.8	B2.3	ORB2.3.1.	CCL	Identifica as fontes das que pode obter información.
			ORB2.3.2.	CCL	Selecciona as fontes documentais máis acaídas e as súas propias vivencias para extraer contidos e ideas variadas relacionadas co tema do discurso.
	B2.9	B2.4	ORB2.4.1.	CCL CAA CD	Analiza de xeito crítico a información atopada e avalía a súa idoneidade para o obxectivo do seu discurso.
			ORB2.4.2.	CCL CMCCT CD CAA	Organiza os datos para o seu tratamento facendo uso das técnicas de tratamento intelectual.
	B2.10	B2.5	ORB2.5.1.	CCL CMCCT CAA CCEC	Selecciona as ideas combinando equilibradamente os contidos lóxicos e emocionais, para construír unha proposta persoal e orixinal.
	B2.11	B2.6	ORB2.6.1.	CCL	Emprega con propiedade os recursos propios da argumentación.
	B2.12	B2.7	ORB2.7.1.	CCL CAA	Organiza os contidos nunha estrutura clara e eficaz, na que se observa unha introdución, unha conclusión e un desenvolvemento coherente do corpo do discurso.
	B2.13-B2.16	B2.8	ORB2.8.1.	CCL CAA	Redacta o discurso con coherencia, cohesión e corrección lingüística.

B2.17	B2.9	ORB2.8.2.	CCL CAA CCEC	Emprega recursos retóricos básicos de maneira orixinal e ao servizo da persuasiva.	
		ORB2.9.1.	CCL CAA	Realiza sucesivas revisións, correccións e melloras do texto, axudándose autoavaliación e da coavaliación.	
		ORB2.9.2.	CCL CD CAA	Utiliza as TIC nos procesos de revisión da corrección ortográfica.	
Temporalización: 3ª Avaliación					
7 8 9	B3.1	B3.1	ORB3.1.1.	CCL CMCCT CAA	Desenvolve estratexias propias para memorizar un texto.
	B3.2	B3.2	ORB3.2.1.	CCL CAA CSIEE	Presenta un texto aprendido sen perder a improvisación e a espontaneidade.
	B3.3	B3.3	ORB3.3.1.	CCL CAA CSC CSIEE	Realiza unha exposición na que procura manifestar confianza, seguridade e serenidade para gozar da oportunidade de presentar o seu discurso perante o auditorio.
	B3.4	B3.4	ORB3.4.1.	CSIEE	Recoñece as emocións negativas (medo escénico, inseguridade, nerviosismo, etc.) como unha manifestación natural da exposición perante o público.
			ORB3.4.2.	CCL CSC	Desenvolve estratexias propias e saudables para controlar a conduta ante as emocións negativas.
	B3.5	B3.5	ORB3.5.1.	CCL	Pronuncia con corrección e claridade un texto de creación propia.
			ORB3.5.2.	CCL CAA	Emprega con especial coidado o ritmo de elocución natural de xeito que permita seguir a exposición con facilidade.
			ORB3.5.3.	CCL CAA	Emprega as pausas, os silencios e os cambios de ton e de ritmo de maneira significativa, para potenciar o poder expresivo do seu discurso.
	B3.6-B3.8	B3.6	ORB3.6.1.	CCL CAA	Emprega nunha exposición a mirada, a posición do corpo e a xestualidade de maneira natural, eliminando progresivamente pequenos vicios e tics inadecuados.
			ORB3.6.2.	CCL	Ocupa o espazo con naturalidade e personalidade, evitando o artificio.
	B3.9	B3.7	ORB3.7.1.	CCL CD CAA CCEC	Deseña presentacións con diapositivas sinxelas, claras e creativas, e emprega con moderación os recursos audiovisuais.
	B4.1	B4.1	ORB4.1.1.	CAA CSC CCEC	Emprega nun discurso as estratexias da retórica e da oratoria de maneira honesta, recoñecendo as debilidades do razoamento propio e valorando as achegas do razoamento alieo.
			ORB4.1.2.	CAA CSC	Identifica as estratexias que tergiversan a información.
	B4.2	B4.2	ORB4.2.1.	CSC CSIEE	Presenta proxectos, achegas, opinións ou refutacións en ámbitos orais reais ou ficticios.
			ORB4.2.2.	CSC CSIEE	Elabora discursos para a defensa lexítima de dereitos establecidos.
B4.3	B4.3	ORB4.3.1.	CSC	Recoñece a manifestación das súas habilidades intrapersonais a través do discurso.	

		ORB4.3.2.	CAA CSIEE	Presenta as súas ideas desde unha perspectiva empática e sen agredir outras persoas.
		ORB4.3.3.	CAA CSC	Desenvolve habilidades asertivas para expor as propias ideas con hone

4. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

<p>C C L</p>	<p>Realiza e participa en: debates e diálogos presentacións e exposicións orais contacontos e teatro. recitado de poemas. redaccións escritas Lecturas individuais e colectivas Identifica nos textos escritos os argumentos principais e a tese. Explica a intención do discurso Identifica a estrutura do texto e a relación entre ideas. Contrasta o contido do texto co coñecemento obtido noutras fontes e co que sabe.</p>
<p>C M C C T</p>	<p>Interpreta estatísticas. Clasifica datos. Desenvolve estratexias propias para memorizar un texto.</p>
<p>C D</p>	<p>Realiza procuras en medios impresos e dixitais referidas a temas de debate e estudo na clase. Manexa recursos web e programas variados para a exposición dos datos consultados. Contrasta o contido do texto co coñecemento obtido noutras fontes e co que sabe</p>
<p>C A A</p>	<p>Identifica as estratexias para captar a atención Relaciona ideas Identifica a estrutura dun texto Deseña o discurso tendo en conta o tempo e a canle de comunicación de que dispón. Analiza de xeito crítico a información atopada e avalía a súa idoneidade para o obxectivo do seu discurso. Organiza os datos para o seu tratamento facendo uso das técnicas de traballo intelectual. Identifica a estrutura do texto e a relación entre ideas. Desenvolve habilidades asertivas para expor as propias ideas con honestidade</p>
<p>C S C</p>	<p>Recoñece a manifestación das súas habilidades intrapersoais a través do discurso. Elabora discursos para a defensa lexítima de dereitos establecidos. Presenta proxectos, achegas, opinións ou refutacións en ámbitos orais diversos reais ou ficticios. Recoñece a manifestación das súas habilidades intrapersoais a través do discurso. Desenvolve habilidades asertivas para expor as propias ideas con honestidade</p>
<p>C S I E E</p>	<p>Presenta as súas ideas desde unha perspectiva empática e sen agredir as outras persoas.Elabora discursos para a defensa lexítima de dereitos establecidos. Presenta un texto aprendido sen perder a improvisación e a espontaneidade</p>
<p>C C E C</p>	<p>Emprega nun discurso as estratexias da retórica e da oratoria de maneira ética e honesta, recoñecendo as debilidades do razoamento propio e valorando as achegas do razoamento alleo</p>

5. METODOLOXÍA

Aspectos xerais

- Partir da competencia inicial do alumnado.
- Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe.
- Potenciar as metodoloxías activas e participativas:
 - o Combinar traballo individual e cooperativo.
 - o Aprendizaxe por proxectos.
- Enfoque orientado á realización de tarefas e á resolución de problemas.
- Uso habitual das TIC.
- Papel facilitador do profesor/a.

Estratexias metodolóxicas

- Lectura comprensiva.
- Indagación e investigación sobre documentos, textos, prensa, etc.
- Elaboración de sínteses.
- Análise de documentos orais e escritos.
- Comentarios de textos, debates, diálogos, exposicións, dramatizacións

Exemplo de secuenciación de traballo na aula

Motivación:

- Presentación da actividade con textos, fotos, vídeos, temas actuais do gusto do alumnado...

Información do profesor/a:

- Información básica para todo o alumnado.
- Información complementaria para reforzo e apoio.
- Información complementaria para afondamento e ampliación.

Traballo persoal:

- Lectura e comprensión de textos.
- Análise de documentos, pequenas investigacións, etc.
- Resposta a preguntas.
- Resolución de problemas.
- Comentario de textos
- Elaboración de presentacións.

Avaliación:

- Análise de producións/exposicións orais dos alumnos.
- Observación da actitude do alumno.
- Observación do traballo individual/grupal na aula.

● Outras decisións metodolóxicas

Non se empregará libro de texto. O material empregado ten que ver con fichas subministradas pola profesora, xornais, revistas, fotocopias...

O traballo será fundamentalmente práctico: poucos contidos de carácter conceptual e moitas actividades que permitan desenvolver as destrezas fundamentais vinculadas coa materia, nomeadamente aquelas que teñen que ver coa oralidade, sen perder nunca de vista a necesidade de establecer un clima de confianza e seguridade que favoreza a expresión do alumnado.

O sistema de traballo será sempre o mesmo. Unha primeira sesión no que se lle plantexará ao alumnado un tema sobre o que falaremos e debatiremos na aula (o punto de partida pode ser unha noticia actual, un texto literario, unha situación ocorrida no IES...); logo, daranse unha pautas coas que se elaborará un traballo. Sobre este, deben facer unha investigación sinxela coa que redactarán e prepararán unha breve exposición; finalmente, cada alumno ou grupo de alumnos farán, no día acordado, a exposición na aula diante do profesor e compañeiros. Na fase de investigación contéplase a posibilidade de ir á biblioteca consultar libros, empregar internet... Fomentárase o emprego das TICs en todo momento, tanto na fase de preparación do traballo como na fase da súa exposición.

Fomentárase o traballo cooperativo, facilitando a implicación do alumnado, o desenvolvemento das competencias lingüística, social e cívica a través da interacción.

A creación dun clima adecuado para a autoavaliación e a coavaliación a través das exposicións orais.

Favorecerase a coordinación e o traballo interdisciplinar con outras materias tales como as linguas castelá e galega e a informática. O tratamento integrado destes elementos competenciais suporá un mellor aproveitamento do tempo e redundará en beneficio da aprendizaxe do alumnado.

Empregarase unha metodoloxía de traballo por proxectos, sempre orientada á acción, á integración coherente de coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes, e á creación dun produto real (un concurso de debate, a organización de conferencias ou presentacións, etc.), parece adecuada para mobilizar todos os elementos curriculares da materia.

Empregaranse textos reais de diversos ámbitos tanto en formato papel como dixital.

6. AVALIACIÓN

Avaliación inicial

Data prevista de realización: a comezos de curso.

Proba : exposición oral. Presentación persoal individual do alumno/a.

Consecuencias dos resultados da proba: Servirá de punto de partida para o deseño das futuras actividades.

Avaliación continua

Cada trimestre levaranse a cabo varios traballos escritos que os alumnos deberán expoñer diante do docente e do resto de alumnado. Estes traballos poderanse realizar de maneira individual ou grupal, aínda que se potenciará a segunda forma. A realización de ditos traballos constituirá un 80% da nota final, mentres que a observación do traballo na aula, a participación e actitude chegarán a un 20% .

Valorarase que o alumno participe activamente e con interese nas distintas actividades propostas así como tamén que respecte aos compañeiros e traia o material necesario. Toda esta información será recollida nun caderno do profesor en fichas individuais por alumno.

O aprobado dunha avaliación significa a superación das anteriores. A nota final de xuño será a media das tres avaliacións anteriores. Consideramos o aprobado a partir dunha nota igual ou superior a 5 puntos.

Avaliación final

O alumnado que deberá realizar a avaliación final será aquel que non supere as distintas avaliacións anteriores, mediante a presentación dun só traballo sobre un tema proposto polo profesor. Dito traballo punturase co 100%. Considerarase que un alumno supera o curso se ten aprobado o último trimestre.

Avaliación extraordinaria

Realizarase no mes de setembro e consistirá nun traballo que o alumno expoñerá diante do profesor. Dito traballo será pautado polo docente. A súa valoración será do 100%.

Recuperación e avaliación de pendentes

O alumnado pendente deberá entregar un traballo para o que o profesor lle dará unhas pautas. A súa valoración é dun 80% da nota, reservando un 20% para a puntualidade na entrega, a calidade, a corrección lingüística, a presentación...

7. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE

Indicadores de logro do proceso de ensino

	Escala			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

Indicadores de logro da práctica docente

	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrecense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.				
11. Ofrecense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.				
17. Avalíase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

8. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica

- A programación revisarase ao final de cada curso académico.

Indicadores

	Escala			
	1	2	3	4
1. Adecuación do deseño das unidades didácticas, temas ou proxectos a partir dos elementos do currículo.				
2. Adecuación da secuenciación e da temporalización das unidades didácticas / temas / proxectos.				
3. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
4. Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das unidades, temas ou proxectos.				
5. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.				
6. Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.				
7. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
8. Asociación de cada estándar cos elementos transversais a desenvolver.				
9. Fixación dunha estratexia metodolóxica común para todo o departamento.				
10. Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
11. Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
12. Adecuación do libro de texto (no caso de que se use).				
13. Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.				
14. Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.				
15. Adecuación do procedemento de acreditación de coñecementos previos [Só para determinadas materias de 2º de bacharelato].				
16. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc.				
17. Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dun exame e dunha avaliación.				
18. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación final. [Só para ESO e bacharelato].				
19. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación extraordinaria. [Só para ESO e bach].				
20. Adecuación dos criterios establecidos para o seguimento de materias pendentes. [Só para ESO e bacharelato]				
21. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación desas materias pendentes. [Só para ESO e bacharelato]				
22. Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				
23. Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
24. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
25. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
26. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
27. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
28. Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
29. Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
30. Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				

9. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Medidas ordinarias e extraordinarias

Organizativas	Curriculares
Dado que se trata dunha materia que só ten unha sesión semanal e que o traballo realizarase fundamentalmente por proxectos e en equipo, non se precisarán en principio medidas organizativas específicas de atención á diversidade. Levarase a cabo unha atención máis individualizada cando a actividade así o precise.	Cando as actividades sexan individuais adaptaranse os textos a traballar para aqueles alumnos que o precisen, así como tamén as actividades.

10. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Existe a posibilidade de realizar algún tipo de actividade extraescolar ou complementaria como a visita a unha sesión do Parlamento de Galicia como escenario principal para os oradores dos distintos partidos políticos. Esta saída será consultada ao equipo directivo.

11. DATOS DO DEPARTAMENTO

PROFESORA	MATERIAS QUE IMPARTE	CURSOS	GRUPOS
García Rivas, Emma	Lengua castellana y literatura	4º ESO	A, B y C
		2º Bachillerato	A y B
López Fernández, Laura	Lengua castellana y literatura	2º ESO	A, B y D
		3º ESO	A, B y C
	Reforzo	1º ESO	C
Quintela Díaz, Susana	Lengua castellana y literatura	1º ESO	A, B y C
	Reforzo	1º ESO	A y B
Rey Méndez, Sonia	Lengua castellana y literatura	2º ESO	C
		1º Bachillerato	A y B
		1º Bachillerato	Adultos
		2º Bachillerato	Adultos
	Oratoria	2º ESO	A, B, C y PMAR
	Reforzo	2º ESO	A, B y C

12. REFERENCIAS NORMATIVAS

- Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE).
- Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde do 15 de xullo de 2015 pola que se establece a relación de materias de libre configuración autonómica de elección para os centros docentes nas etapas de educación secundaria obrigatoria e bacharelato e se regula o seu currículo e a súa oferta.